

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **ZEFA Volary s.r.o.**, se sídlem Prachatice, Pivovarská 197, IČ: 26074303, zast. JUDr. Josefem Šťastným, advokátem se sídlem Horažďovice, Ševčíkova 38, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Praha 1, Těšnov 17, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.4.2010 č.j. 9740/2010-15110

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15.4.2010 č.j. 9740/2010-15110 a rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 21.1.2010 č.j. KUJCK 30796/2009 OZZL/13 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14.751,- Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Josefa Šťastného.**

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 21.1.2010 č.j. KUJCK 30796/2009 OZZL/13 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), kterým byla podle ustanovení § 6 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta žalobcova žádost o změnu povolení k provozování vodovodu vydaného dne 17.1.2007 rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví č.j. KUJCK 33379/2006 OZZL/2 Ryb. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví (dále jen „krajský úřad“)

rozhodnutím č.j. KUJCK 2782/2008 OZZL/45 ze dne 13.5.2009 rozhodl o žádosti žalobce ze dne 30.1.2008 o změnu povolení k provozování vodovodu Želnavá (dále jen „povolení“), které mu bylo vydáno dne 17.1.2007 rozhodnutím krajského úřadu č.j. KUJCK 33379/2006 OZZL/2 Ryb. Žádost spočívala v návrhu na změnu rozsahu povolení k provozování, v němž by již neměl být zahrnut úsek vodovodu nacházející se v intravilánu obce Želnavá, neboť žalobce tvrdí, že není vlastníkem této části vodovodu. Své tvrzení dokládal dopisem Pozemkového fondu České republiky (dále jen „PF ČR“) ze dne 24.1.2008, z něž vyplývá, že mezi žalobcem a PF ČR byla uzavřena smlouva o prodeji nemovitého majetku bývalého Statku Volary, s.p., ve které jsou uvedeny jen vodohospodářské stavby na některých pozemcích. Ze znění smlouvy žalobce dovozuje, že není vlastníkem části vodovodního řadu v intravilánu obce Želnavá.

Krajský úřad jako předběžnou otázku v řízení o změnu povolení určil vlastnictví části vodovodu v intravilánu obce Želnavá. K vyřešení této předběžné otázky si opatřil tyto podklady:

- Od Městského úřadu Prachatice byla získána kopie rozhodnutí Okresního úřadu Český Krumlov, referátu životního prostředí ze dne 22.3.1995 č.j.: ŽP 993/95-Ha o povolení vodohospodářského díla „Náhrada nevyhovujícího vodního zdroje Želnavá“ dle zákona č. 138/1973 Sb., o vodách.
- Od PF ČR obdržel krajský úřad informaci ze dne 14.4.2008, že vodovod v katastrálním území Želnavá, který sloužil pro zásobování farmy Želnavá, byl převeden privatizačním projektem v roce 2004 (smlouva č. 372/03) do vlastnictví společnosti Zefa Volary, s.r.o. PF ČR dále sdělil, že žádný další vodovod již ve správě nemá.
- Při ústním jednání konaném dne 12.3.2008 se krajský úřad seznámil s názorem obce Želnavá, že žalobce je vlastníkem celého vodovodu Želnavá.
- Právní nástupci zaniklého Statku Volary, státní podnik, Oseva, semenářský podnik Tábor, státní podnik a Státní statek Jeneč, státní podnik uvedli, že nejsou vlastníkem vodovodu v k.ú. Želnavá.
- Obec Želnavá se obrátila na soud se žalobou na určení. Dne 25.3.2009 však nabyl právní moci rozsudek Okresního soudu v Prachaticích (sp. zn. 8 C 89/2008), jenž byl následně potvrzen Krajským soudem v Českých Budějovicích a kterým byla žaloba zamítnuta s tím, že soud neshledává na určení vlastnictví vodovodu, postaveného na v žalobě označených pozemcích v k.ú. Želnavá, naléhavý právní zájem.
- O právní pomoc bylo požádáno Ministerstvo zemědělství, jež odpovědělo, že je na subjektu, který se hlásí k vlastnictví, aby toto vlastnictví prokázal. Dle vybraných údajů z majetkové evidence dohledalo vodovod Želnavá v evidenci pod č. 3109-796359-26074304-1 jako vodovod se samostatným zdrojem v délce 3 km s vodojemem 100 m³ v aktuální pořizovací ceně 7 900 000 Kč, jehož vlastníkem je společnost ZEFA Volary s.r.o.

Krajský úřad rozhodnutí ze dne 13.5.2009 č.j. KUJCK 2782/2008 OZZL/45, jímž žalobcem požadovanou změnu dříve vydaného povolení zamítl, odůvodnil tím, že si musel o předběžné otázce vlastnictví (sporné části vodovodu) učinit úsudek ve smyslu § 57 odst. 1

písm. c) správního řádu. Při svém rozhodování vyšel zejména z výše uvedených zjištění a ze skutečnosti, že se v případě vodovodu Želnavy dle názoru krajského úřadu jedná o jeden funkční celek, jednu věc v právním smyslu, a není tak možné, aby žalobce nabyl vlastnictví pouze k jeho části.

Proti rozhodnutí krajského úřadu ze dne 13.5.2009 č.j. KUJCK 2782/2008 OZZL/45 podal žalobce odvolání, v němž namítl, že správní orgán nemůže rozhodovat o tom, kdo je vlastníkem. O vlastnictví rozhoduje pouze soud. Správní orgán, aniž by měl řádně prokázáno, kdo je skutečně vlastníkem vodovodu, rozhodl tak, aby vyhověl zájmům obce Želnavy.

Ministerstvo zemědělství rozhodnutím ze dne 28.8.2009 č.j. 25052/2009-15110 žalobci vyhovělo a věc vrátilo krajskému úřadu k novému projednání a rozhodnutí. V odůvodnění svého rozhodnutí označilo za vadu prvoinstančního řízení postup krajského úřadu, jenž po obdržení vyjádření od PF ČR ze dne 14.4.2008, že vodovod v katastrálním území Želnavy, který sloužil pro zásobování farmy Želnavy, byl převeden privatizačním projektem v roce 2004 do vlastnictví společnosti Zefa Volary, s.r.o., a že (PF ČR) žádný další vodovod již ve správě nemá, nevyzval žalobce a PF ČR, aby objasnili, kde a v jakém vlastnictví se nachází část vodovodu, který byl vystaven v intravilánu obce Želnavy, a dále nevyzval žalobce, aby podal žalobu na určení vlastnictví o této části vodovodu a řízení nepřerušil. Ministerstvo na základě zkoumání prvoinstančního řízení provedeného krajským úřadem vyslovilo názor, že uvedený nedostatek v řízení před vydáním rozhodnutí, kdy žalobce a PF ČR nebyli vyzváni k objasnění rozsahu převodu vlastnických práv a žalobce nebyl vyzván, aby podal žalobu na určení vlastnictví, je nutno posoudit a zhodnotit tak, že nebylo provedeno řádné dokazování, a tím nebyl zjištěn řádný stav věci.

Krajský úřad usnesením č.j. KUJCK 30796/2009 OZZL/4 ze dne 14.10.2009 podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. c) bod 2 správního řádu řízení přerušil a vyzval žalobce, aby ve lhůtě do 17.12.2009 podal podnět k zahájení řízení o předběžné otázce, tj. aby se obrátil na soud, jenž je příslušným orgánem veřejné moci, k podání žaloby o určení, zda tu právní vztah nebo právo (v konkrétním případě právo vlastnické) je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem. Žalobce návrh k soudu nepodal a do usnesení se odvolal. Ministerstvo rozhodnutím ze dne 31.12.2009 č.j. 39768/2009-15110 řízení (o odvolání proti rozhodnutí) o přerušení řízení zastavilo, neboť objektivní skutečnosti, plynutím času, odpadl důvod, pro který bylo usnesení vydáno.

Dne 21.1.2010 krajský úřad rozhodnutím č.j. KUJCK 30796/2009 OZZL/13 podle § 6 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“) zamítnul žádost žalobce o změnu povolení k provozování vodovodu vydaného dne 17.1.2007 rozhodnutím Krajského úřadu. V odvolání, které proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal, žalobce namítl, že krajský úřad měl k objasnění, zda tu právní vztah nebo právo (v konkrétním případě právo vlastnické) je či není, vyzvat jinou osobu, která není účastníkem správního řízení, a to PF ČR, který by měl podat určovací žalobu.

Žalovaný poté v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že již v rozhodnutí o zastavení řízení o odvolání proti přerušení řízení sdělilo žalobce právní názor k jeho požadavkům takto: „Dle teorie práva jsou účastníci smluvních vztahů povinni dbát, aby při úpravě smluvních vztahů bylo odstraněno vše, co by mohlo vést ke vzniku rozporů. Toto ustanovení je výrazem hmotněprávní prevence při uzavírání smluv. Není žádným pochybením

správních orgánů, když jen od těchto účastníků žádají vysvětlení jejich rozporů z jimi uzavřeného smluvního vztahu.

Žalobce je nejen účastníkem správního řízení, ale hlavně jedním z účastníků (smluvní stranou) ve věci vlastnických vztahů k vodovodu. Tvrzení advokáta zastupujícího žalobce, že správní orgány mají požádat PF ČR o podání určovací žaloby, postrádá jakýkoliv reálný základ. Žalovaný zhodnotil, že krajský úřad nepostupoval v rozporu s právními předpisy, když vyzval žalobce jako osobu aktivně legitimovanou k podání určovací žaloby. Právní zájem na vyřešení svých vlastnických práv má v první řadě žadatel (žalobce). Advokátovo tvrzení o trestní odpovědnosti žalobce je scestné, neboť podáním určovací žaloby v souladu s tvrzením žalobce, že není majitelem celého vodovodu, nemůže být spáchán trestný čin.

Žalovaný dále uvedl, že ve spise jsou majetkové evidence žalobce, které dokládají, že žalobce provozuje vodovody, které vedl jako své vlastnictví. Žalobce žádnou změnu výčtu vodovodů neprokázal. Důkazem je majetková evidence žalobce identifikační číslo 3109-796395-26074303-1/1 uváděná v žádosti o povolení k provozování. Za právního stavu věci, kdy žádost žalobce o změnu povolení k provozování vodovodu vydaného dne 17.1.2007 rozhodnutím krajského úřadu čj. KUJCK 33379/2006 OZZL/2 Ryb nebyla doložena prokazatelnou změnou výčtu vodovodů, a to v souladu s majetkovou evidencí vedenou podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, žalovaný označil rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení, které jeho vydání předcházelo, za správné a v souladu s právními předpisy.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, neboť odporuje právním předpisům, a za nesprávné. Má za to, že ve věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a následkem toho bylo vydáno rozhodnutí, které je stíženo vadami. Stejně výhrady má žalobce i vůči rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalobce konstatoval, že dne 30.1.2008 podal žádost o změnu povolení k provozování vodovodu ze dne 17.1.2007 dle § 6 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť má za to, že není vlastníkem celého vodovodu Želnavy, ale pouze jeho části nacházející se na pozemcích parc. č. 55/1 a 79/1 v k.ú. Želnavy. Výlučně k této části má totiž žalobce platné nabývací tituly. Nikdy nebyl vlastníkem zbývajících částí vodovodu a ani to o sobě netvrdil. Majiteli tohoto vodovodu v minulosti byli ČSSS Volary, později Státní statky Šumava, oborový podnik, poté Agrokombinát Šumava a nakonec Statek Volary, s.p. V roce 1993 byla část majetku Statku Volary, s.p., vyčleněna k privatizaci a pronajata společnosti ZEFA spol. s r.o.. Jedná se právě o tu část vodovodu nacházející se na pozemku parc. č. 55/1 a 79/1 v k.ú. Želnavy, u které žalobce své vlastnické právo nepopírá a v řízení před správními orgány ji doložil. V případě zbývajících částí vodovodu se jednalo (minimálně v roce 1993) o státní majetek, k jehož převodu na žalobce nedošlo. Pokud nelze doložit, že zbývajících částí vodovodu byla převedena na jiný subjekt, pak se lze důvodně domnívat, že zůstala majetkem státu a je jím až doposud; správcem takového majetku by pak dle názoru žalobce nejspíše byl Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových nebo PF ČR.

Žalobce dále poukázal na to, že napadené rozhodnutí je opřeno zejména o nejnovější vyjádření PF ČR, který mj. uvedl, že vodovod Želnavy byl privatizačním projektem 372/03 převeden žalobci jako celek a že i v účetní evidenci HIM byl tento vodovod evidován jako celek. Toto vyjádření PF ČR je však v evidentním rozporu s dřívějším postupem PF ČR při

uzavírání smlouvy č. 372/03 se žalobcem. Uvedenou smlouvou totiž tentýž PF ČR převedl na žalobce pouze část vodovodu, jak ostatně poté žalobci potvrdil např. v dopise ze dne 24.1.2008, který je součástí spisu. V době uzavírání uvedené smlouvy ani nikdy předtím nebo potom nebyla žalobcem ze strany PF ČR zaznamenána zmínka o nedílnosti uvedeného vodovodu. PF ČR tak nyní tvrdí naprosto opačné skutečnosti, než tvrdil v době uzavření uvedené smlouvy.

Žalobce považuje za nepřipustné tvrzení, že ze všech zjištění a shromážděných podkladů pro rozhodnutí nevyplývalo, že žalobci byla převedena jen část vodovodu. Má naopak za to, že v řízení vyšel najevo opak, neboť se během celého řízení nepodařilo obstarat žádný důkaz, který by prokazoval vlastnické právo žalobce k celému vodovodu. Tvrzení o vlastnickém právu žalobce k celému vodovodu se objevují až nyní. Žalovaný sice uvádí, že pro vlastnictví žalobce k celému vodovodu svědčí všechna zjištění a shromážděné podklady, avšak jako tato všechna zjištění a podklady uvádí toliko vyjádření dotčených, která pouze prezentují názor správního orgánu na věc a rovněž nejsou podložena žádnými přímými důkazy. Žalobce nadále trvá na tom, že jeho vlastnické právo k předmětnému vodovodu nebylo prokázáno. Ani rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ani vyjádření dotčených orgánů nejsou podložena přímými důkazy svědčícími o vlastnickém právu žalobce k celému vodovodu. Z uvedeného je dle názoru žalobce patrné, že skutkový stav nebyl řádně zjištěn a vydané rozhodnutí není podloženo relevantními a přesvědčivými důkazy.

Žalobce dále namítá, že správní orgán rozhodl o zamítnutí jeho žádosti, protože žalobce nevyhověl předchozím výzvám správních orgánů. Žalobce tak neučinil, protože tyto výzvy jednoduše považoval za nesprávné a neopodstatněné. Jednalo se o výzvu, aby žalobce 1. objasnil správnímu orgánu, kde a v jakém vlastnictví se nachází část vodovodu Želnavy, a v případě, že nebude vlastnictví části vodovodu Želnavy zjištěno objasněním podle bodu 1, aby se žalobce obrátil na soud, jenž je příslušným orgánem veřejné moci, k podání žaloby o určení, zda tu právní vztah nebo právo (v konkrétním případě právo vlastnické) je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem. Žalobce však nevidí důvod pro uložení první výzvy, neboť skutečnost, kdo je vlastníkem zbývajících částí vodovodu, mu není známa, žalobce nemá možnost, jak tuto informaci zjistit, a konečně nevidí ani důvod, proč by měl tuto informaci zjišťovat. Uvedený postup správního orgánu je dle mínění žalobce též v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů vyjádřenými v § 2 odst. 3, § 4 odst. 1 a § 6 odst. 2 správního řádu a nesplňuje ani požadavky vyjádřené v § 7 odst. 1 správního řádu, jenž stanoví, že správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou. V dané věci jsou povinnosti kladeny na žalobce, ačkoli ten nikdy vlastníkem většiny vodovodu nebyl a ani to o sobě netvrdil. Přesto je právě on nesmyslně vyzván k poskytnutí informace o vlastníkově vodovodu, ačkoli v rámci informačního systému veřejné správy a spolupráce mezi jednotlivými složkami veřejné správy by tato informace byla nepochybně získána jednodušeji, rychleji a bez zatěžování účastníka řízení.

Žalobce považuje za nepřipustnou i druhou výzvu, kterou byl vyzván k zahájení řízení u civilního soudu, ve kterém bude určeno vlastnické právo ke zbývajícím částem vodovodu. Žalobce není ani nikdy nebyl vlastníkem zbývajících částí vodovodu, a proto není v této věci aktivně legitimován k podání takové žaloby. V jeho případě rovněž nelze dovodit právní zájem na tomto určení. Domáhat se takového určení by proto v jeho případě bylo předem odsouzeno k neúspěchu, neboť nedošlo ke změně stavu oproti tomu, který zde existoval v době podání žaloby ze strany obce Želnavy.

Žalobce v této souvislosti citoval názor publikovaný v odborné literatuře (Ondruš, R., Správní řád, Linde Praha akciová společnost 2005, str. 200), týkající se ust. § 57 odst. 1 správního řádu, podle kterého *„V případě otázek, jejichž předmětem je věc soukromoprávní povahy, kdy řízení o ní se zahajuje výlučně na návrh aktivně legitimované osoby, kdy touto osobou správní úřad není, je tento povinen vyzvat účastníka řízení, který touto aktivně legitimovanou osobou je, aby příslušný návrh na zahájení řízení o této otázce podal. Vyzvat může i jinou osobu, která je k podání takového návrhu oprávněna, a to i tehdy, pokud tato není účastníkem řízení.“* Správní orgán tedy může k podání žaloby vyzvat i jinou osobu, která je k podání takového návrhu oprávněna, a to i v případě, že tato osoba není účastníkem řízení. Žalobce má za to, že takovou osobou je v daném případě stát, tedy Česká republika, popř. PF ČR. O těchto subjektech se lze důvodně domnívat, že jsou k podání žaloby na určení vlastnictví aktivně legitimovány, a proto by měly být adresáty výzvy správního orgánu k podání takové žaloby. Žalobce sám osobou aktivně legitimovanou k podání určovací žaloby z výše popsaných důvodů není. Pokud by této výzvě správního orgánu vyhověl, mohlo by být jeho jednání posuzováno jako naplnění skutkové podstaty (pokusu) trestného činu neoprávněného užívání cizí věci, popř. poškození cizí věci, neboť by se domáhal vydání majetku, o kterém až doposud tvrdil, že není jeho vlastníkem. Takové jednání by pak bylo způsobilé založit trestněprávní odpovědnost jeho statutárních orgánů.

Žalobce připomenul, že je to zároveň PF ČR, kdo má pochybnosti o vlastnickém právu k uvedenému vodovodu, když nejprve uváděl, že (žalobci) převedl toliko část vodovodu, zatímco nyní bez jakéhokoliv zdůvodnění uvádí, že byl převeden celý vodovod, který navíc vždy tvořil jediný celek a nikdy nebyl rozdělen na části. Žalobce se tudíž nedomnívá, že on jako žadatel je jediným subjektem, který může odstranit uvedený rozpor. V tom, že správní orgán pouze žalobce vyzývá k podání určovací žaloby a zcela bezdůvodně ignoruje skutečnost, že je zde rovněž druhá smluvní strana, spatřuje žalobce zaujatost správního orgánu vůči němu. Poukazuje rovněž na to, že určovací žaloba obce Želnavy byla zamítnuta. Odvolací rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 7 Co 183/2009-86 ze dne 18.2.2009, který nabyl právní moci dne 25.3.2009, představuje ve smyslu ust. § 57 odst. 3 správního řádu pravomocné rozhodnutí, kterým jsou správní orgány vázány a jsou povinny z něho vycházet.

Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí uvedl, že krajský úřad nepostupoval v rozporu s právními předpisy, když k podání určovací žaloby vyzval žalobce; uvedené správní uvážení však žalovaný ani prvoinstanční správní orgán nikterak neodůvodnily a opačný názor žalobce pouze označily za scestný. V uvedené části je tak napadené rozhodnutí dle názoru žalobce nepřezkoumatelné.

Vzhledem k uvedenému má žalobce za to, že správní orgány postupovaly v rozporu se zákonem a nesprávně, čímž zatížily řízení vadou, neboť žádost žalobce jednoduše zamítly, aniž by ověřily veškeré nabízející se varianty, kterými může být uvedená situace řešena.

Žalobce závěrem v žalobě odkázal na veškerá svá předchozí podání a tvrzení, která jsou součástí spisu a ze kterých je zřejmé, že správní orgán veškerá dosavadní tvrzení žalobce vůbec nerespektoval a při vydání napadeného rozhodnutí je nikterak nezohlednil.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že v majetkové evidenci vodovodů a kanalizací vedené podle § 5 zákona o vodovodech a kanalizacích je předmětný vodovod vedený jako jeden celek pod evidenčním číslem 3109-796395-26074303-1/1. Do této evidence byl vodovod zapsán jako vlastnictví žalobce na jeho

vlastní žádost. Z uvedeného vyplývá, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, když po žalobci jako žadateli požadovaly doložení skutečností tvrzených jím v rozporu se zákonnou evidencí. Vzhledem k tomu, že žalobce takové důkazy nepředložil, nemohly správní orgány postupovat jinak, než jeho žádost zamítnout.

Při ústním jednání před soudem setrvali účastníci na svých procesních stanoviscích. Právní zástupce žalobce k věci samé uvedl, že nabývací titul, jímž žalobce disponuje, uvádí v souvislosti s vodovodem jen dva konkrétní pozemky, které se nenachází v intravilánu obce. Další (sporné) části vodovodu žalobce nikdy nepřevzal. Pokud jde o rozvody po obci, není zřejmé, kdo je vybudoval a kdo je jejich vlastníkem. Žalovaný při ústním jednání před soudem zdůraznil, že žalobce se sám přihlásil jako vlastník celého vodovodu. Ze žádných důkazů přitom nevyplývá, že by zde existovaly dílčí celky vodovodu.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí je vodovod provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.

Podle § 5 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích je vlastník vodovodu nebo kanalizace povinen na své náklady zajistit průběžné vedení majetkové evidence svých vodovodů a kanalizací. Vlastnické vztahy k vodovodům a kanalizacím, jakož i k vodovodním přípojkám a kanalizačním přípojkám se nezapisují do katastru nemovitostí. Na majetkovou evidenci vodovodů a kanalizací se nevztahuje zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.

Podle § 6 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích osoba, která hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, požádá krajský úřad o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace.

Podle § 6 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích krajský úřad vydá povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace jen osobě, která

a) je oprávněna provozovat živnost "Provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu" podle zvláštního zákona,

b) je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu, která ji opravňuje vodovod nebo kanalizaci provozovat, nebo uzavřela s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace smlouvu o smlouvě budoucí o provozování vodovodu nebo kanalizace,

c) sama nebo její odpovědný zástupce splňuje kvalifikaci odpovídající požadavkům na provozování vodovodů nebo kanalizací, pro které se povolení k provozování vydává, a to v souladu s majetkovou evidencí vedenou podle § 5 odst. 1 v závislosti na počtu fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace, a to:

1. střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělávání obsahově zaměřeném na vodovody a kanalizace nebo v příbuzném oboru a má nejméně 4 roky praxe v oboru vodovody a kanalizace, jedná-li se o nejvýše 5 000 fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace;

2. vysokoškolské vzdělání absolvováním studia v akreditovaném studijním programu v oblasti vodovody a kanalizace a má nejméně 2 roky praxe v oboru vodovody a kanalizace,

jedná-li se o více než 5 000 fyzických osob trvale využívajících tyto vodovody nebo kanalizace.

Podle § 6 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích v povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace krajský úřad uvede jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu osoby nebo jejího odpovědného zástupce uvedených v odstavci 2 písm. c) a vodovody nebo kanalizace, pro které se povolení k provozování vydává, a to v souladu s majetkovou evidencí vedenou podle § 5 odst.

Podle § 6 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích krajský úřad rozhodnutím změni povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace, změni-li se výčet vodovodů nebo kanalizací, pro které bylo povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace vydáno, nebo dojde-li ke změně osoby odpovědného zástupce provozovatele.

Podle § 31 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích nestanoví-li tento zákon jinak, postupují orgány veřejné správy v řízení podle tohoto zákona podle správního řádu.

Podle § 57 odst. 1 správního řádu jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán

a) může dát podnět k zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci; v případech stanovených zákonem je správní orgán povinen takový podnět dát, nebo

b) může vyzvat účastníka, popřípadě jinou osobu, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou správní orgán určí, nebo

c) si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu.

Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí nemůže obstát pro jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, k níž byl soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti, nicméně nespočívá v neodůvodnění závěru žalovaného, že krajský úřad postupoval v souladu s právními předpisy, jestliže k podání určovací žaloby vyzval žalobce, ale v absenci posouzení klíčové otázky, zda žalobce je či není vlastníkem sporné části vodovodu nacházející se v intravilánu obce Želnavá.

Důvody, pro které žalovaný v napadeném rozhodnutí označil výzvu správního orgánu I. stupně k podání určovací žaloby adresovanou žalobci za jsoucí v souladu se zákonem, jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně patrné. Žalovaný v tomto směru akcentoval skutečnost, že je to právě žalobce (a nikoliv PF ČR), kdo je účastníkem probíhajícího správního řízení a kdo má nepochybně právní zájem na vyřešení otázky existence jeho vlastnického práva ke sporné části vodovodu. Soud tomuto závěru žalovaného plně přisvědčuje. Výzva správního orgánu I. stupně k podání určovací žaloby adresovaná žalobci byla zcela v souladu s ustanovením § 57 odst. 1 písm. b) správního řádu, neboť vydání rozhodnutí o žalobcově žádosti vskutku závisí na řešení otázky, kdo je vlastníkem sporné části vodovodu v intravilánu obce Želnavá. Tuto otázku nepřísluší rozhodnout správnímu orgánu v rámci správního řízení o změně dříve vydaného povolení k provozování vodovodu, ale k jejímu konečnému rozhodnutí je příslušný civilní soud. Krajský úřad proto právem

vyzval žalobce, který má – na rozdíl od obce Želnavy – jakožto dosavadní provozovatel vodovodu nepochybně naléhavý právní zájem na určení (ne)existence jeho vlastnického práva ke sporné části vodovodu, aby se obrátil s určovací žalobou na příslušný civilní soud. Na tomto místě je vhodné pro úplnost poznamenat, že žalobou na určení podle § 80 písm. c) o.s.ř. se lze domáhat též vydání rozhodnutí soudu, jímž bude určeno, že tu právní vztah nebo právo *není*, je-li na tom naléhavý právní zájem.

Soud přisvědčuje názoru žalovaného, že je to v první řadě žalobce jako účastník správního řízení - žadatel o změnu vydaného povolení k provozování vodovodu, kdo má naléhavý právní zájem na vyřešení otázky existence jeho vlastnického práva ke sporné části vodovodu, a je tak aktivně legitimován k podání určovací žaloby. Správní orgán neměl za této situace důvod vyzývat k podání určovací žaloby PF ČR, jehož se správní řízení o změnu žalobcova povolení k provozování vodovodu netýkalo, či jiný subjekt. V tom, že k podání této žaloby správní orgán *v souladu se zákonem* vyzval právě žalobce, nelze spatřovat jeho zaujatost vůči žalobci.

Skutečnost, že určovací žaloba podaná obcí Želnavy byla soudem zamítnuta, nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté, která by žalobci či jinému subjektu bránila v podání určovací žaloby. Jak plyne z rozhodnutí soudu, důvodem zamítnutí určovací žaloby obce Želnavy byl nedostatek naléhavého právního zájmu právě tohoto žalobce, tj. obce Želnavy, na požadovaném určení. To ovšem neznamená, že by k totožnému závěru o nedostatku naléhavého právního zájmu na požadovaném určení soud nutně musel dospět i v případě žaloby podané jiným subjektem.

Pokud by žalobce vyhověl výzvě správního orgánu a inicioval žalobou u příslušného soudu řízení o určení neexistence jeho vlastnického práva ke sporné části vodovodu, byla by rozhodnutím soudu tato otázka s konečnou platností vyřešena a správní orgán by pak na základě pravomocného soudního rozhodnutí, jímž by byl podle § 57 odst. 3 správního řádu vázán, mohl snadno posoudit opodstatněnost žalobcova tvrzení, že není vlastníkem sporné části vodovodu, a tím i důvodnost jeho žádosti o změnu dříve vydaného povolení k provozování vodovodu. Z ustanovení § 6 odst. 2 písm. b) zákona o vodovodech a kanalizacích totiž jednoznačně vyplývá, že podmínkou vydání povolení k provozování vodovodu je skutečnost, že žadateli o vydání tohoto povolení svědčí vlastnické právo k vodovodu, jehož se má povolení týkat, popř. oprávnění předmětný vodovod provozovat, které plyne ze smlouvy uzavřené s vlastníkem vodovodu.

Stejně jako žalovaný, také soud považuje za scestnou žalobcovu argumentaci, že jeho jednání spočívající v podání určovací žaloby na základě výzvy správního orgánu by mohlo být posuzováno jako naplnění skutkové podstaty (pokusu) trestného činu neoprávněného užívání cizí věci, popř. poškozování cizí věci. Podání určovací žaloby k soudu v žádném případě nenaplní znaky skutkové podstaty uvedených trestných činů. Určovací žalobou se navrhovatel nedomáhá vydání určitého majetku (v daném případě sporné části vodovodu), ale vydání rozhodnutí soudu, kterým bude postavena najisto otázka existence či neexistence určitého právního vztahu či práva. Takové jednání (podání určovací žaloby) rozhodně není způsobilé založit trestněprávní odpovědnost členů statutárního orgánu žalobce.

Zásadním pochybením správních orgánů obou stupňů v souzené věci však bylo to, že se samy nezabývaly klíčovou otázkou (ne)existence žalobcova vlastnického práva ke sporné části vodovodu v intravilánu obce Želnavy. Poté, co žalobce nevyhověl výzvě krajského úřadu k podání určovací žaloby, bylo povinností správního orgánu, aby si o této předběžné otázce na

základě shromážděných podkladů sám učinil úsudek a na základě toho pak posoudil důvodnost žalobcovy žádosti. To však krajský úřad neučinil, protože vycházel z nesprávného názoru vyjádřeného žalovaným v jeho předchozím odvolacím rozhodnutí ze dne 28.8.2009, podle něhož „správní orgán nemůže rozhodnout o námitce, že společnost (žalobce) není vlastníkem části vodovodu, neboť tato námitka se týká existence práva nebo rozsahu vlastnických práv, a nemůže ani posoudit, zda na základě smlouvy o převodu majetku v rámci privatizace mezi odvolatelem a PF ČR lze změnit výčet vodovodů v případě, že existují prokazatelné doklady (stavebně technická dokumentace, svědectví obyvatel obce Želnavy, majetková evidence odvolatele, vyjádření předchozích vlastníků vodovodu), které vodovod Želnavy stanoví jako jeden provozně funkční celek. Takový předmětný případ je i mimo možnost učinění úsudku, neboť je nad meze působnosti správního orgánu.“ Správní orgán I. stupně z právě citovaného závěru odvolacího orgánu při svém dalším rozhodování ve věci samé vycházel, o čemž svědčí závěr odůvodnění jeho rozhodnutí ze dne 21.1.2010, v němž výslovně uvedl, že „...krajský úřad si o otázce rozsahu vlastnických práv nemůže udělat úsudek...“

Názor, že správní orgán není v daném řízení oprávněn jako předběžnou otázku posoudit, zda žalobce je či není vlastníkem sporné části vodovodu v intravilánu obce Želnavy, považuje soud za nesprávný. Oprávnění správního orgánu učinit si o této předběžné otázce úsudek jednoznačně vyplývá z ustanovení § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu. Ostatně i v již zmíněném předchozím odvolacím rozhodnutí ze dne 28.8.2009 žalovaný v rámci vypořádání odvolacích námitek označil námitku, že správní orgán si nemůže učinit úsudek o vlastnictví, za *nedůvodnou*. Jeho následné konstatování, z něhož při svém dalším rozhodování ve věci samé vycházel správní orgán I. stupně, a sice že „předmětný případ je i mimo možnost učinění úsudku, neboť je nad meze působnosti správního orgánu,“ je však s tímto posouzením uvedené odvolací námitky v rozporu.

V souladu s jednou ze základních zásad správního řízení zakotvenou v § 3 správního řádu, která správnímu orgánu ukládá povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2, bylo povinností krajského úřadu posoudit důvodnost tvrzení žalobce o neexistenci jeho vlastnického práva ke sporné části vodovodu, a opatřit si za tímto účelem potřebné podklady. Protože žalobce nevyhověl výzvě k podání určovací žaloby, správní orgán neměl k dispozici pravomocné rozhodnutí soudu o této otázce, a proto mu nezbývalo, než aby postupoval podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu a sám si o této předběžné otázce učinil úsudek, a to na základě posouzení jednotlivých důkazů, které si měl za tímto účelem sám nebo v součinnosti se žalobcem opatřit. Krajský úřad ani žalovaný však takto nepostupovali, a přestože správní spis obsahoval řadu podkladů vztahujících se k předmětnému vodovodu, vůbec se jimi nezabývali. Jimi vydaná rozhodnutí jsou vzhledem k tomuto pochybení spočívajícímu v porušení § 3 a § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu nezákonná a současně nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, neboť v nich v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu chybí jakékoliv úvahy správního orgánu o hodnocení jednotlivých podkladů (důkazů), které se vztahují se k otázce žalobcova vlastnického práva ke sporné části vodovodu.

Poukaz žalovaného na údaje obsažené v majetkové evidenci žalobce v tomto směru nemůže obstát, neboť údaje v majetkové evidenci, jejíž průběžné vedení vlastník vodovodu zajišťuje podle § 5 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, samy o sobě existenci vlastnického práva k určitému vodovodu či jeho části neprokazují.

Za situace, kdy žalobce popírá, že by byl vlastníkem sporné části vodovodu, a zdůvodňuje tím svou žádost o změnu povolení k provozování vodovodu, tedy bylo na místě, aby si správní orgán opatřil podklady potřebné pro posouzení pravdivosti žalobcova tvrzení a tyto následně zhodnotil. Kromě listinných důkazů, které jsou již obsahem spisového materiálu (stavebně technická dokumentace vztahující se k vodovodu Želnavá, sdělení PF ČR, vyjádření předchozích vlastníků vodovodu aj.) by dle názoru soudu bylo vhodné vyžádat si též žalobcem zmiňovanou smlouvu č. 372/03 o prodeji nemovitého majetku bývalého Státního statku Volary s.p., uzavřenou mezi PF ČR a právním předchůdcem žalobce. Pro rozhodnutí správního orgánu ve věci samé bude významné též posouzení otázky, zda je vodovod Želnavá jedinou stavbou (s jediným vlastníkem), nebo zda se ve skutečnosti jedná o více staveb, které mohou být ve vlastnictví různých subjektů, jak tvrdí žalobce. Na tomto místě soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 10.12.2009 č.j. 22 Cdo 944/2007, v němž jmenovaný soud dospěl k závěru, že „vodovod ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích představuje hromadnou věc, která se skládá z vodovodního řádu a vodárenských objektů; zákon zjevně předpokládá, že jejich vlastníky mohou být subjekty odlišné, neboť odlišuje vlastníka vodovodního řádu a vlastníka vodárenských objektů. Jestliže zákon o vodovodech a kanalizacích počítá s tím, že vlastníky vodovodního řádu a vodárenských objektů mohou být odlišné subjekty, vyplývá z toho závěr, že vodovodní řád je samostatnou stavbou ve smyslu občanského práva a samostatnými stavbami jsou i vodárenské objekty.“ Lze jen konstatovat, že ani posouzením otázky stavebně technického charakteru předmětného vodovodu, resp. toho, zda se jedná o jedinou stavbu či více staveb, se správní orgán nezabýval.

S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem a citovaným zákonným ustanovením soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro nezákonnost a výše vytčenou vadu řízení zrušit (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, jsou tvořeny těmito položkami: 1. zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000,- Kč, 2. odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za celkem tři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, účast při jednání soudu), přičemž sazba odměny za první dva úkony provedené do 31.12.2012 činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006) a sazba odměny za účast při jednání soudu konaném dne 13.11.2013 činí 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.1.2013), spolu se třemi paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), 3. cestovným advokáta ve výši 1.538,- Kč za jízdu z Horažďovic do Prahy a zpět, celkem 232 km vozidlem Nissan Murano reg. zn. 6C19009 při náhradě 3,60 Kč/1 km, průměrné spotřebě vozidla na 100 km dle technického průkazu ve výši 8,3 litru nafty a při průměrné ceně pohonných hmot 36,50 Kč za litr nafty (dle vyhl. č. 472/2012 Sb., a podle § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.), 4. náhradou za promeškaný čas advokáta za cestu k jednání u soudu a zpět v trvání 8 půlhodin á 100,-Kč, celkem tedy 800,-Kč (§ 14 odst. 1, 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), 5. částkou 2.213,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tak činí 14.751,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve

stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Josefa Šťastného (§ 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.).

Žalobcovu požadavku na přiznání náhrady nákladů řízení též za úkon právní služby spočívající v poradě s právním zástupcem dne 11.11.2013 soud nevyhověl, neboť uskutečnění této porady žalobce soudu ničím nedoložil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. listopadu 2013

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Matznerová, DiS.